

ŘECKÉ UMĚNÍ

...umění řecké antiky ve sbírkách Britského muzea vrcholí v sále se sochařskou kolekcí, pocházející z athénské Parthenonu...

...vraťme se však k počátkům... vlevo detail jednoho z kykladských idolů rané prehistorické fáze připomene moderní plastiku...

...větší pozornost návštěvníků však přitahují například metopy s motivy kentauromachie...

Historická období

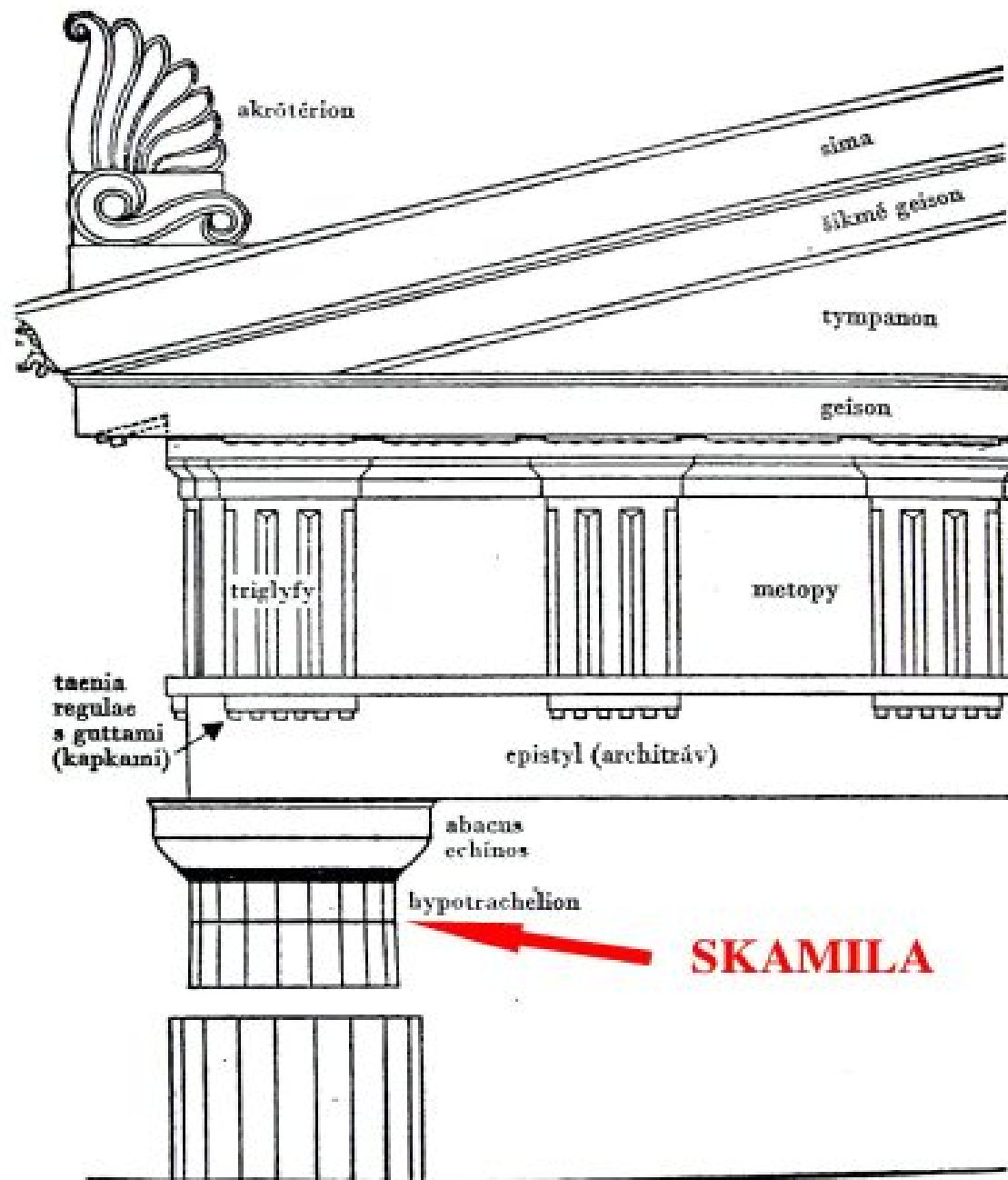
- Prehistorické – 11. – 9. stol
- Archaické – 8. – 6. stol
- Klasické – 5. – 4. stol
- Helenistické – 3. – 1. stol

- Prehistorické
 - stavby kruhového půdorysu
 - megaron

- Archaické

- Dórský řád – tzv. mužský, přísný, strohý
- sloup nemá patku, dřík dělen výžlabky, hlavice se skládá ze zaoblené desky (echinus) a krycí desky (abakus), kladí děleno na metopy a triglyfy

- Iónský řád – tzv. ženský, dekorativnější
- sloup má profilovanou patku, dřík je vyšší, štíhlejší, hlavici tvoří dvě závitnice (voluty)

32. Dórský řád podle Vitruvia.

- Klasické

- nový architektonický řád – korintský – ozdobnější variantou iónského slohu
- od 4. stol vznikají centrální stavby – tholos – zděná stavba se sloupovým ochozem
- karyatidy – ženská figura nahrazující nosný prvek
- civilní architektura – agory, akropole, gymnázia, lázně...

...vliv prvotní primitivní geometrizace
figurálních motivů se uplatnil i v počáteční fázi
tzv. geometrického stylu u keramiky...

...pozoruhodná ukázka vázy orientalizujícího stylu rané fáze s motivem nekonečné spirály nesla i významnou symbolickou funkci zejména ve spojení s náboženskými obřady a to především s pohřebními rituály... (Britské muzeum)

...další vývoj keramiky směřoval k mohutné produkci vyznačující se bravurním kresebným i malířským pojetím motivů z mytologie...

...příklady černofigurové kompozice kontrastně vystupující na červeném pozadí...

...červené figury na
černém pozadí jsou
ještě výraznější...

...v oblibě byly i silně
erotické motivy
související s dionýskými
mystérii a rituály
extase...

...alespoň matnou představu o vysoké úrovni řeckého malířství nám poskytují volné malířské motivy na některých drobnějších vázách, kterých je ve sbírkách Britského muzea několik...

...jak známo žádný z obrazů od velkých malířů, z nichž nejznámějším byl proslulý Apelles, se nedochoval...

...kompozice napravo, pravděpodobně zobrazující Amora a Psyché je obzvláště vynikající svým jemným podáním koloristické modelace...

**...klenotem Britského muzea je soubor klasických děl kentauromachie, metop z athénské Parthenonu...
...nabízí velmi dramatické výjevy z konfliktu mezi Lapithy a Kentaury během svatební hostiny...**

...výjevy symbolicky vyjadřují válku mezi Řeky a Peršany...a jsou nesmírně dynamické a ve výrazu expresivní zejména v podání barbarských polozvířecích figur...

**...na některých metopách
brutální Kentauři triumfují...
avšak jejich údělem stejně tak
jako agresivních Peršanů – byla
neodvolatelná konečná porážka a
vítězství sil lidského řádu nad
temnými silami barbarského
chaosu...**

**...setkáváme se tu s dimenzí
mytologickou a náboženskou
rozměr etický a filozofický s
poukazem k historické realitě
řecko-perských válek...**

**...panathenajský
obřadní průvod na
iónském vlysu
vnitřní cely
Parthenónu
znázorňuje
každoroční obětní
procesí k uctění
bohyně Athény a v
takřka malířsky
pojatém mělkém
basreliéfu
zachycuje scény
vyznačující se
dokonalým
podáním lidských i
zvířecích těl...**

**...je připisován
dílně proslulého
Feidia a
kompozice je
dílem samotného
Mistra...**

...obzvláště zdařilí jsou mladí jezdci na bujných vzpínajících se koních...

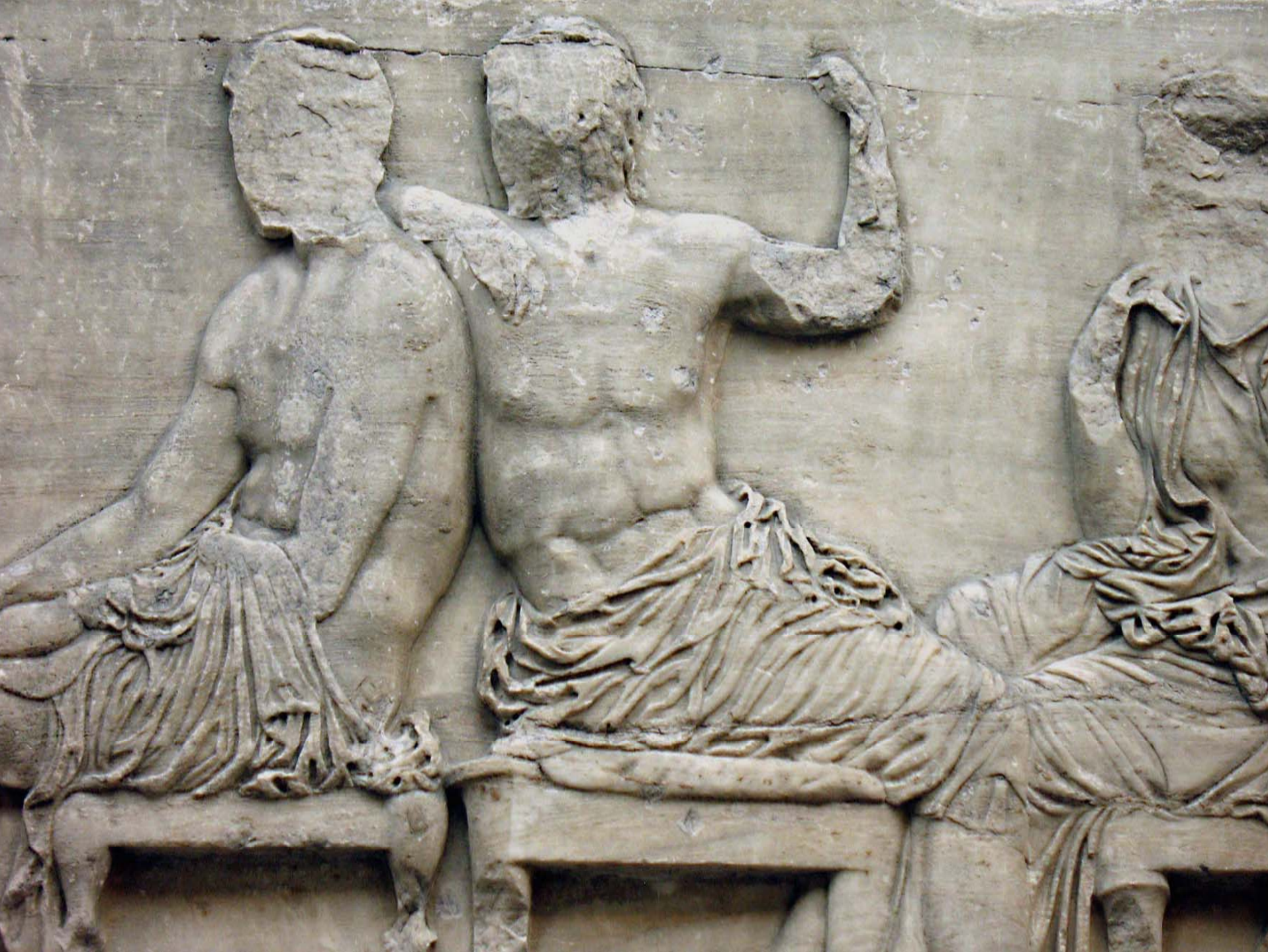

...oproti jezdcům krotícím bujnou sílu anatomicky věrně zobrazených ořů...

...přihlížející bohové na následujícím snímku vyjadřují vznešený klid, přestože jsou podáni jako ostatní smrtelníci jen ve větším měřítku...

...štítová figurální kompozice patří k tomu nejlepšímu co vytvořilo klasické období řeckého sochařství...

...i tato díla jsou připisována geniálnímu Feidiasovi, jenž je označován mnohými za Michelangela antického sochařství...

This is the head of a horse from the chariot of the moon-goddess Selene. She balanced the group of Helios in the other corner of the pediment. The horse is weary from its night-long labour: the eye bulges, the nostrils flare and the mouth gapes.

... PEDIMENT 0

... from the charist
... the balanced
... other corner of the
... from its right-
... the nostrils flare

